

College van beroep voor de examens

CBE 2021-184
U2021/10822/MIC

Verzonden: 14 december 2021

Zaak 2021-184

Datum zitting: 17 november 2021

Uitspraak van het College van beroep voor de examens inzake het geding tussen:

appellante,

en

de Commissie voor de examens van de Open Universiteit, gevestigd te Heerlen, verweerster.

I. PROCESVERLOOP

1. Bij besluit van 11 mei 2021 is namens de Commissie voor de examens (hierna: de Commissie) aan appellante medegedeeld dat bij het nakijken van haar cijferopdracht 7.2 als onderdeel van de cursus ASM 1: Strategie en marketing (MM0003) is geconstateerd dat sprake is van fraude in de zin van artikel 2.3.3., eerste lid, gelezen in samenhang met artikel 2.3.3., tweede lid, onder a en d, van het Examenreglement.
2. Appellante heeft hiertegen beroep ingesteld per e-mail van 1 juni 2021.
3. De Commissie en appellante zijn niet gekomen tot een minnelijke schikking. Appellante heeft per e-mail van 24 juni 2021 aangegeven haar beroep te willen doorzetten.
4. De Commissie heeft een verweerschrift met de daarbij behorende bijlagen overgelegd.
5. Het College van beroep voor de Examens (hierna: College) heeft het beroep van appellante behandeld tijdens de zitting van 18 augustus 2021 te Heerlen. Appellante heeft virtueel deelgenomen aan de zitting. Namens verweerster hebben mevrouw mr. M.F.R.H. Ruijschop, ambtelijk secretaris van de Commissie en prof. dr. J. van Marle, voorzitter van de Commissie virtueel deelgenomen aan de zitting.
6. Het College heeft ter zitting de beroepzaak van appellante aangehouden, nadat de voorzitter van de Commissie had aangegeven nog eens naar de zaak te willen kijken. Partijen hebben de mogelijkheid gekregen om hun standpunt ten aanzien van hetgeen appellante aanvoert over de vindplaatsen van de door haar gebruikte passages, nader te onderbouwen. Verweerster heeft haar standpunt schriftelijk onderbouwd per e-mail van 10 september 2021. Appellante heeft haar standpunt schriftelijk onderbouwd per e-mail van 27 september 2021.
7. Het College heeft het beroep van appellante nader behandeld tijdens de zitting van 17 november 2021 te Heerlen. Partijen is (wegens COVID-19) de mogelijkheid geboden om virtueel deel te nemen aan de hoorzitting. Appellante heeft virtueel deelgenomen aan de zitting. Namens de Commissie hebben mevrouw prof. mr. A.L.H. Ernes, voorzitter, mevrouw mr. M.F.R.H. Ruijschop, ambtelijk secretaris en mevrouw dr. F.M.J. Dehue, lid van de fraudecommissie virtueel aan de zitting deelgenomen. Daarnaast heeft ook de heer dr. W. Schoenmakers, examinator van de onderhavige cursus virtueel deelgenomen aan de hoorzitting.

II. MOTIVERING

1. In deze zaak gaat het om een gestelde fraude die appellante heeft gepleegd bij de uitwerking van de cijferopdracht als onderdeel van de cursus ASM 1: Strategie en marketing (MM0003). De examiner heeft een vermoeden van fraude geuit, omdat bij de beoordeling en na invoering in het fraudedetectiesysteem van de Open Universiteit bleek dat er overeenstemming (61%) is met uitwerkingen van studenten uit een eerdere cursusrun en uitwerkingen die op internet circuleren. Volgens het rapport zijn er 42 stukken tekst die overeenstemming vertonen met andere werken, deze stukken tekst worden matchingblocks genoemd.
2. Nadat het vermoeden resp. de constatering van fraude is geconstateerd, wordt heeft de examiner de Commissie hiervan op de hoogte gesteld en werd een Fraudecommissie ingesteld. Vervolgens heeft de Fraudecommissie een onderzoek verricht en hierover advies uitgebracht aan de Commissie, waarna het besluit van 11 mei 2021 door de Commissie is genomen.
3. In het besluit van 11 mei 2021 is appellante het plegen van fraude tegengeworpen, zoals bepaald in artikel 2.3.3., tweede lid, onder a, van het Examenreglement. Het betreft het overnemen van gegevens, tekstgedeelten of ideeën van anderen zonder bronvermelding, het parafraseren van andermans teksten zonder voldoende bronvermelding en/of het overnemen van werk van andere studenten en dit laten doorgaan voor eigen werk.
Verder wordt aan appellante, onder verwijzing naar artikel 2.3.3, tweede lid, onder d, van het Examenreglement, het overnemen van het werk van anderen en dit als eigen werk presenteren tegengeworpen.
De Commissie heeft besloten de geleverde prestatie voor het tentamen Strategie en marketing (MM0003) ongeldig te verklaren met verlies van twee van de tentamenkansen. Tevens heeft de Commissie besloten appellante, bij het voldoen aan de cijfercriteria, geen judicium (summa) cum laude toe te kennen.
4. Appellante stelt de opdracht naar eer en geweten te hebben gemaakt. Appellante herkent de door de Open Universiteit bestede aandacht aan fraude. Zij heeft het openingscollege, waarin aandacht werd besteed aan het onderwerp academische fraude, actief bijgewoond door meerdere vragen te stellen en aantekeningen te maken. Tevens heeft appellante diverse filmpjes bekeken over fraudevormen die haar werden aangeboden in het studiemateriaal van Scribbr.
5. Met betrekking tot het onvoldoende toepassen van de APA-regels aanvaardt appellante het door de Commissie genomen besluit ten aanzien van het geconstateerde plagiaat conform artikel 2.3.3, eerste lid, en artikel 2.3.3, tweede lid, onder a, van het Examenreglement. Zij erkent dat zij zich tijdens het schrijven van de cijferopdracht onvoldoende bewust is geweest van de APA-regels omtrent citeren en parafraseren.
6. Met betrekking tot het overnemen van werk van andere studenten en dit laten doorgaan voor eigen werk, is appellante het niet eens met het besluit van de Commissie. Zij stelt geen teksten te hebben overgenomen van andere studenten uit een eerdere cursusrun en/of uitwerkingen die op internet circuleren, maar de opdracht volledig zelfstandig te hebben gemaakt. Ten aanzien van de teksten die volgens het rapport van het fraudedetectiesysteem overeenkomen met uitwerkingen van andere studenten, merkt appellante op dat het hier (vrijwel) letterlijk teksten uit de reader, de casus of het studiemateriaal van de onderhavige cursus betreffen. Het enige verwijt dat haar aldus kan worden gemaakt is dat zij citaten uit het studiemateriaal, dan wel uit de casus niet tussen aanhalingstekens geplaatst heeft. Ter onderbouwing van haar standpunt heeft appellante per e-mail van 27 september 2021, met betrekking tot een groot aantal stukken tekst die overeenstemming vertonen met andere werken, laten zien uit welke bronnen zij de teksten heeft overgenomen.
Appellante betoogt dat de uitslagen van het fraudedetectierapport te rigide en op onzorgvuldige wijze zijn geïnterpreteerd door de Fraudecommissie c.q. de Commissie. Zij kan zich niet onttrekken aan de indruk dat de Commissie hier blindelings op een automatisch gegenereerde IT-analyse is afgegaan, zonder daarbij de menselijke maat mee te wegen en zonder zich af te vragen wat de intenties en bedoelingen kunnen zijn van de betreffende student bij het gebruik van een bepaalde tekst. Appellante is van mening dat haar eerdere verklaringen, waarin wordt gesteld dat zij geen gebruik heeft gemaakt van werk van andere studenten, niet of onvoldoende door de Commissie zijn meegewogen. Verder merkt appellante op dat de aard van de opdracht met zich brengt dat de kans op overeenstemming met teksten uit het studiemateriaal, de casus en de reader groot is. Volgens appellante wordt hier onvoldoende aandacht aan besteed.

Met betrekking tot het besluit van de Commissie om de geleverde prestatie ongeldig te verklaren, betoogt appellante dat de Commissie willekeurig heeft gehandeld en heeft nagelaten het gelijkheidsbeginsel in acht te nemen. Appellante stelt dat medestudenten uit haar studiegroep van ASM 1 voor vergelijkbare of overeenkomstige plagiaatgevalen slechts een waarschuwing hebben gekregen en de opdracht niet hoeven te herkansen.

Appellante verzoekt het College het besluit met betrekking tot het geconstateerde plagiaat wegens het overnemen van teksten van anderen en deze presenteren als eigen werk en het besluit om de geleverde prestatie ongeldig te verklaren te herzien, dan wel ongeldig te verklaren.

7. De Commissie betoogt met betrekking tot het genomen besluit, dat na invoering in het fraudedetectiesysteem van de Open Universiteit bleek dat er overeenstemming (61%) is met uitwerkingen van studenten uit een eerder cursusrun en uitwerkingen van anderen die op internet circuleren. Appellante is het plegen van fraude tegengeworpen.
8. De Commissie betoogt verder dat het bij de geconstateerde fraude niet enkel gaat om het niet op correcte wijze hanteren van de APA-regels; er is tevens sprake van overname van stukken tekst, waarbij de verwijzing naar de bronnen geheel ontbreekt.
9. De Commissie heeft bij brief d.d. 10 september 2021 verder toegelicht dat zij heeft geconstateerd dat appellante, zoals zij zelf ook betoogt, diverse teksten heeft overgenomen uit het studiemateriaal, de casus en de reader. Daarnaast zijn er teksten die niet zijn overgenomen uit het studiemateriaal, de casus en de reader, die volgens de fraudecommissie moeten zijn overgenomen uit uitwerkingen van studenten die op internet circuleren. De examiner heeft ter nadere zitting toegelicht dat hij alle 42 matchingblocks handmatig heeft gecontroleerd, waarvan hij 40 matchingblocks heeft kunnen herleiden tot het studiemateriaal, de casus en de reader. Voor 2 matchingblocks geldt dit niet. Volgens hem kan niet worden uitgesloten dat hier (wel) sprake is van het overnemen van een uitwerkingen van een andere student. De 2 matchingblocks hebben betrekking op de uitwerkingen van vraag 1b en 4b.
10. De examiner heeft ter nadere zitting verder toegelicht dat gelet op de aard van de opdracht, enige overeenstemming met het studiemateriaal, de casus en de reader kan worden verwacht. In dit verband heeft de examiner laten weten een ondergrens van 40% overeenstemming te hanteren. Tentamenwerken die meer dan 40% overeenstemming met andere werken vertonen, worden nader onderzocht. Dat medestudenten, waarvan het tentamenwerk ook overeenstemming vertoonde met andere werken, volgens appellante (slechts) een waarschuwing hebben gekregen, wordt door de examiner niet betwist. Studenten waarvan het werk echter 60% overeenstemming vertoont krijgen niet slechts een waarschuwing, maar worden via de Commissie doorverwezen naar de fraudecommissie, aldus de examiner. Ten slotte voert de examiner aan dat binnen de cursus extra aandacht wordt besteed aan de thema's fraude en plagiaat.
11. Ter zitting heeft de Commissie toegelicht dat de procedure zoals deze is beschreven in artikel 2.3.6 van het Examenreglement is gevolgd en dat zij bevoegd is om een sanctie op te leggen op grond van artikel 2.3.7 van het Examenreglement. De Commissie betoogt dat appellante geen zware sanctie is opgelegd, zoals omschreven onder e, f en g, van het eerdergenoemde artikel. Indien appellante slechts plagiaat, zoals beschreven in artikel 2.3.3., tweede lid, onder a, zou zijn tegengeworpen, dan had dit volgens de Commissie niet geleid tot een andere strafmaat dan wel sanctie.
12. Het College dient overeenkomstig artikel 7.61, tweede lid van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek te beoordelen of de bestreden beslissing al dan niet in strijd is met het recht.
13. Het College stelt voorop dat fraude, waaronder plagiaat, een ernstige overtreding is van de in de academie geldende normen die streng optreden door de Commissie kan rechtvaardigen.
14. Het College betreft bij haar oordeel de relevante bepalingen uit het Examenreglement. Deze luiden als volgt.

Artikel 2.3.3. Definitie plagiaat:

1. Plagiaat is een vorm van fraude als bedoeld in artikel 7.12b WHW en doet zich voor als een tentamenkandidaat het werk van anderen als eigen werk presenteert.
2. In ieder geval worden de volgende gedragingen als plagiaat aangemerkt:
 - a. Het gebruikmaken dan wel overnemen van andermans teksten, gegevens of ideeën zonder volledige en correcte bronvermelding, ongeacht of er al dan niet sprake is van een vertaling.
 - d. Het overnemen van werk van andere studenten en dit laten doorgaan voor eigen werk.

Artikel 2.3.7 Sancties:

1. Indien de CvE tot het oordeel komt dat er sprake is van fraude of plagiaat, wordt altijd geweigerd de uitslag van het desbetreffende c.q. bijzondere verplichting vast te stellen of wordt het desbetreffende tentamen c.q. bijzondere verplichting ongeldig verklaard, hetgeen schriftelijk aan de student wordt medegedeeld.
2. Voorts kan de CvE de volgende sancties opleggen:
 - a. Het verlies van een of meerdere tentamenkansen, waarop krachtens de inschrijvingsvoorwaarden recht bestaat.
 - d. Het weigeren om een judicium (summa) cum laude te verlenen aan betreffende student.
15. Het College overweegt met betrekking tot de gevolgde procedure het volgende. De examiner heeft toegelicht dat alle uitwerkingen van studenten worden ingevoerd in het fraudedetectiesysteem van de Open Universiteit, en dat gelet op de aard van de cursus overeenstemming met het studiemateriaal, de casus en de reader voor de hand ligt. Dat de examiner een ondergrens hanteert van 40% van toelaatbare overeenkomsten in teksten, acht het College gelet op het bovenstaande niet onredelijk. In het geval van appellante heeft er verder nog een manuele check plaatsgevonden en is de fraudecommissie ingeschakeld die het door de examiner geleverde bewijs van plagiaat overtuigend acht. Dat appellante opzettelijk heeft gehandeld is geen vereiste in de zin van artikel 2.3.3 van het Examenreglement. Opzet is appellante ook niet tegengeworpen. Het College is niet gebleken dat de gevolgde procedure onzorgvuldig is geweest.
16. Over het aan appellante gepleegde plagiaat als bedoeld in artikel 2.3.3, tweede lid, onder a, van het Examenreglement overweegt het College als volgt. Gelet op de overgelegde stukken, waaronder het tentamenwerk van appellante waarin door appellante zelf is aangegeven welke stukken tekst door haar werden overgenomen uit het studiemateriaal, de casus en de reader, acht het College plagiaat als bedoeld in dit artikel voldoende aangetoond. Appellante heeft ook erkend geen goede bronverwijzing te hebben toegepast.
17. Over het aan appellante gepleegde plagiaat als bedoeld in artikel 2.3.3, tweede lid, onder d, van het Examenreglement overweegt het College dat deze vorm van plagiaat niet is aangetoond. De examiner heeft van de 42 matchingblocks er 40 kunnen herleiden tot het studiemateriaal, de casus en de reader. Voor de twee overige matchingblocks geldt dit niet. Dat de examiner niet kan uitsluiten dat deze matchingblocks uit het werk van andere studenten komen is niet voldoende. De bewijslast bij fraude ligt bij de examiner dan wel de Commissie. Deze vorm van plagiaat kan appellante niet worden tegengeworpen.
18. Dit leidt echter niet tot de conclusie dat het beroep gegrond is. De mate waarin appellante teksten uit het studiemateriaal, de casus en de reader in de uitwerking van de cijferopdracht heeft gebruikt zonder (correcte) bronvermelding is zodanig groot (het betreft 61% van het ingeleverde werk) dat de Commissie terecht heeft besloten tot de sanctie van ongeldigverklaring van het tentamen, het gemis van twee tentamenkansen en het weigeren van het judicium (summa) cum laude. Het College wijst nogmaals erop dat plagiaat een ernstige vorm van wetenschappelijke fraude is en betreft er voorts bij dat studenten aan het begin van de cursus uitvoerig gewezen zijn op het vereiste van correcte bronvermelding en het herkennen en voorkomen van plagiaat.
19. Ten slotte overweegt het College dat appellante niet gevolgd wordt in haar betoog dat studenten in (nagenoeg) gelijke omstandigheden slechts een waarschuwing hebben ontvangen. De examiner heeft onbetwist gesteld dat studenten waarvan het tentamenwerk 60% overeenstemming vertoont met andere werken niet slechts een waarschuwing ontvangen. Appellante heeft verder geen gevallen aangedragen waaruit blijkt dat dit niet zo is.
20. Het voorgaande leidt, nu voorts niet is gebleken van feiten of omstandigheden die tot een ander oordeel zouden kunnen leiden, tot de conclusie dat het beroep ongegrond is.

III. BESLISSING

Gelet op artikel 7.61 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek beslist het College als volgt.

Het College verklaart het beroep ongegrond.

Aldus gedaan door mr. dr. J.M.E. Derks, voorzitter, en dr. ir. H.L. Jonker, H.C.E. Pepels, mr. drs. B.M. van Schaik en S. van der Waal, leden, in tegenwoordigheid van S.E.M. van der Westen LLB, secretaris, op 17 november 2021.

w.g. de secretaris,

w.g. de voorzitter,

S.E.M. van der Westen LLB

mr. dr. J.M.E. Derks

Voor eensluidend afschrift,

S.E.M. van der Westen LLB

Tegen een besluit van het College van beroep voor de examens kan door een betrokkene binnen zes weken na verzending van dat besluit beroep worden ingesteld bij het College van Beroep voor het hoger onderwijs (artikel 7.66 WHW), Postbus 16137, 2500 BC Den Haag